

Studijų ir mokslo išteklių plėtra

2019 m., susijungus trijų universitetų bibliotekoms, svarbiausias uždavinys buvo užtikrinti kuo sklandesnę prieigą Universiteto bendruomenės nariams prie bibliotekos mokslo ir studijų išteklių bei paslaugų, sukurti kuo geresnes darbo sąlygas tiek bibliotekos erdvėse, tiek virtualioje aplinkoje, tęsti dalyvavimą atvirojo mokslo iniciatyvose ir kitose veiklose.

Sujungus universitetus, bibliotekos fondas 2019 m. išaugo iki beveik 1,84 mln. (2018 m. – 991 tūkst.), iš jų 1,2 mln. buvo tradiciniai spausdinti įvairių rūšių leidiniai (2018 m. – 397,3 tūkst.). Elektroninių dokumentų įsigyta 636 tūkst., prenumeruotos 58 licencijuojamos duomenų bazės. Vienam bendruomenės nariui vidutiniškai teko 175, o studentui – per 189 bibliotekos dokumentus. 2019 m. padidėjo jungtinio universiteto elektroninių mokslo ir studijų dokumentų skaičius nuo 13 tūkst. iki 24 tūkst., iš kurių beveik 80 proc. yra atvirai prieinami internete.

2019 m. bibliotekos informacinėje sistemoje atlikta apie 4,1 mln. (2018 m. – 3,3 mln.) informacijos išteklių paieškų, atsiųsta per 1,4 mln. elektroninių dokumentų. Bibliotekos bendruomenės nariai skaitė vietoje ir skolinis ilgesniam laikui per 242 tūkst. tradicinių leidinių, bibliotekoje apsilankė beveik 295 tūkst. lankytojų.

Ataskaitiniais metais sujungtos trijų universitetų bibliotekų informacinės sistemos, bibliotekų katalogai, virtualios bibliotekos, publikacijų duomenų bazės, vieningai pradėta naudoti studijų baigiamųjų darbų archyvavimo sistema, atnaujinta bibliotekos svetainė, suderinta dauguma bibliotekos veiklos procesų. LEU bibliotekos saugyklos leidiniai (per 400 tūkst.) perkelti ir sutvarkyti naujose Švietimo akademijos bibliotekos saugyklos patalpose (T. Ševčenkos g. 31, Vilnius). Padaugėjo (nuo šešių iki devynių) vartotojų aptarnavimo padalinių. Keitėsi bibliotekos organizacinė struktūra. Universiteto leidyba tapo Valdymo ir investicijų departamento dalimi. Išaugo bibliotekos darbuotojų skaičius nuo 36 iki 61. Patvirtinti nauji „Vytauto Didžiojo universiteto bibliotekos nuostatai“ ir „Naudojimosi Vytauto Didžiojo universiteto biblioteka taisyklės“.

Toliau plėtota VDU Mokslo valdymo informacijos sistema (VDU CRIS). Joje sukaupta beveik 68 tūkst. publikacijų: 62,5 tūkst. mokslo publikacijų, beveik 6 tūkst. publikacijų Universiteto recenzuojamose mokslo žurnaluose, 400 publikacijų kituose leidiniuose, per 2,3 tūkst. ETD darbų. Taip pat sukaupta: beveik 6,2 tūkst. mokslininkų profilių, 200 projektų aprašymų bei 176 padalinių profilių. VDU CRIS panaudos statistika rodo didžiulį susidomėjimą Universiteto mokslo publikacijomis tiek Lietuvoje, tiek užsienyje (peržiūrėta ir atsiųsta per 2,3 mln. publikacijų).

Universitete įdiegta nauja Atvirosios žurnalų sistemos (<https://ejournals.vdu.lt>) versija, atnaujintas leidžiamų ir anksčiau leistų žurnalų sąvadas (<https://biblioteka.vdu.lt/vdu-recenzuojami-mokslo-zurnalai>). Nuo 2019 m. Universitetas inicijavo susitarimus su leidėjais (Cambridge University Press, Edward Elgar Publishing, MDPI, SAGE ir De Gruyter) dėl straipsnių publikavimo mokesčio (Article Processing Charges, APC) nuolatų Universiteto autoriams atvirosios prieigos žurnaluose.

Biblioteka ugde bendruomenės informacines kompetencijas, buvo organizuojami mokymai studentams ir dėstytojams (56 ak. val., apmokyta per 1350 bendruomenės narių).

2019 m. biblioteka pirmoji tarp Lietuvos akademinė bibliotekų atsisakė rinkti delpinigių už vėlavimą grąžinti pasiskolintus leidinius. Vietoj baudų vartotojams buvo pasiūlytos dar palankesnės sąlygos naudotis bibliotekos spaudiniais. Taip pat 2019 m. pavasario ir rudens sesijos metu studentams buvo sudarytos galimybės naudotis biblioteka visą parą.

Ataskaitiniais metais biblioteka kaip partneris pradėjo veiklą Lietuvos aklyjų bibliotekos projekte „MoBiLait: mokymosi galimybių atvėrimas žmonėms, negalintiems skaityti įprasto spausdinto teksto, per Lietuvos bibliotekų tinklą“, kurio tikslas – padidinti paslaugų, skirtų žmonėms, negalintiems skaityti įprasto formato teksto, prieinamumą suskaitmeninant knygas ir paverčiant jas į formatus, suprantamus vartotojams. Bibliotekos darbuotojai taip pat prisidėjo prie Lietuvos mokslo tarybos projekto „Duomenų bazės „Lituanistika“ plėtra“.

2 bibliotekos darbuotojos iš Liepojos (Latvija) universiteto bibliotekos stažovės VDU bibliotekoje pagal „Erasmus+“ programą. 7 universiteto studentai gilino savo informacinius įgūdžius, atlikdami praktiką bibliotekoje.

Leidybos centre apdorotos ir išleistos mokslo ir studijų leidinių teksto ir vaizdinės medžiagos apimtys – 1071,44 autorinių lankų (2018 m. – 803,00).

Siekiant didinti Universiteto autorių žinomumą, portale ebooks.vdu.lt nuolat papildoma Vytauto Didžiojo universiteto elektroninių leidinių kolekcija, kurią sudaro 91 (2018 m. – 80) akademinė knygų humanitarinių, socialinių, fizinių, edukologijos, žemės ūkio mokslų temomis. Lietuvos bibliotekoms, kitoms institucijoms 2019 m. sudarytos sąlygos prenumeruoti šią kolekciją.

2019 m. Leidybos centras išleido 117 pavadinimų leidinių (2018 m. – 74): spausdinti 97 pavadinimų leidiniai, kurių tiražas – 3578 egz. (2018 m. – 74 pavadinimai ir 4 245 egz.), 20 pavadinimų leidiniai – elektroniniai. Spausdinti leidiniai buvo platinami 6 akademinuose ir 3 internetiniuose knygynuose.